

i kontakten med ofre for forbrydelser og ulykker og deres pårørende.

7. Forsøgsordning med konfrontation i konfliktråd

I 1994 blev der som et led i indsatsen mod vold iværksat en forsøgsordning med mægling i konfliktråd.

Formålet med forsøget var bl.a. at undersøge, om det er muligt at opstille et supplement til det eksisterende straffesystem ved at lade offer og gerningsmand møde hinanden og tale om kriminaliteten under en mæglers tilstedeværelse. Hensigten var at give gerningsmanden større ansvarlighed med hensyn til sine handlinger for på den måde at modvirke senere kriminalitet. Samtidig skulle mæglingen løse op for offerets frustrationer og angst og herved medvirke til at give offeret større trykthed i dagligdagen.

Forsøget blev gennemført med oprettelse af 5 konfliktråd i 4 politikredse/kommuner (Holstebro, Sønderborg, Svendborg og København), således at der kunne afholdes konfliktrådssamtaler fra februar 1995 til februar 1996.

Rammerne for forsøget blev fastsat således, at mægling skulle være frivillig for offer og gerningsmand. Mæglingen var endvidere et supplement til sædvanlig retsforfølgning og ikke et alternativ, der kunne erstatte straf.

Gerningsmanden skulle oprindeligt være i alderen 15-18/20 år. Endvidere skulle den pågældende være ustraffet eller kun straffet i ubetydelig grad. I april 1995 blev målgruppen udvidet til gerningsmænd i alderen 15-21 år, og kravet om, at den pågældende skulle være ustraffet, blev blødt op.

Det var endvidere et krav, at kriminaliteten skulle være tilstået. Den omfattede kriminalitet var først og fremmest værthusvold, vold mod særligt udsatte grupper og gadevold. Endvidere kunne der mægles i sager om anden angstskabende eller krænkende kriminalitet, f.eks. brugstyveri, tasketyveri, butikstyveri, indbrudssager og hærværkssager.

Der er i den 1-årige forsøgsperiode kun gennemført mægling i 4 sager. Resultaterne af disse mæglinger har dog været positive. I de sager, hvor mægling blev gennemført, har samtalen således i alle tilfælde resulteret i en aftale om betaling af erstatning til offeret, en undskyldning fra gerningsmanden eller lignende.

I Det Kriminalpræventive Råds rapport om forsøget peges der på, at der har været for få sager i forsøgsperioden. Grunden til, at der har været så få sager, antages bl.a. at være, at mægling er noget nyt, som både offer og gerningsmand er usikre overfor.

Også i Norge har et af de væsentlige problemer været, at der var for få sager.

Det kan i øvrigt oplyses, at i en af sagerne, der vedrørte vold, blev der fastsat en lavere straf end normalt i sådanne sager. Ved denne dom er der således åbnet for strafnedsættelse på grund af deltagelse i mægling.

Det gennemførte forsøg viser, at der i de sager, hvor konfliktråd blev afholdt, i alle tilfælde var resultater af samtalen.

Det er imidlertid meget vanskeligt på grundlag af de få sager, som førte til mægling i forsøgsordningen, at tage endelig stilling til, om konfliktråd bør indføres som en permanent ordning i Danmark.

Justitsministeriet vil derfor iværksætte et yderligere og bredere forsøg med konfliktråd, som kan give et mere fyldegrundlag for at vurdere konfliktrådenes eventuelle fremtidige rolle i kriminalitetsbekæmpelsen.

Det er hensigten, at forsøget skal give mulighed for, at alle aldersgrupper af sigtede, dvs. personer på 15 år eller derover, kan deltage i mægling. Endvidere vil forsøget blive gennemført i et større antal politikredse, eventuelt i en eller to amtskommuner.

Også for så vidt angår kriminalitetens art foreslås udvidelser. Kriminalitetens art var i forsøgsordningen først og fremmest vold. Vold skal også i den nye forsøgsordning være omfattet af muligheden for at gennemføre mægling, men også kriminalitet som indbrud, butikstyveri, brugstyveri, tasketyveri og hærværk skal indgå. Det skal endvidere ikke være udelukket at inddrage andre former for kriminalitet, som kan virke krænkende for offeret, og som efter en konkret vurdering anses for egnet til mægling.

Det skal fortsat være en forudsætning, at den sigtede i det væsentlige har tilstået forholdet. Derimod skal gerningsmandens eventuelle forstraffe ikke i sig selv udelukke anvendelse af mægling i konfliktråd.

De foreslåede udvidelser i forhold til det tidligere forsøg bør kunne medføre et større antal sager og en bredere erfaring med konfliktråd.

Mæglingen skal ligesom i forsøgsperioden betragtes et supplement til sædvanlig retsforfølgning og ikke som et alternativ til straf. Det skyldes bl.a., at der bør opnås en bredere erfaring med konfliktråd, inden der tages nærmere stilling til denne problemstilling.

Det er dog ikke udelukket – sådan som det også viste sig i forsøgsordningen – at domstolene ved straffastsættelsen efter en konkret vurdering kan tilføje en gennemført mægling betydning, således at straffen bliver mildere. Det skyldes bl.a., at straffelovens § 84 giver mulighed for at nedsætte straffen, hvis den tiltalte har genoprettet den skade, som er forvoldt ved lovovertrædelsen. Det vil således kunne forekomme, at f.eks. betaling af erstatning for øde-